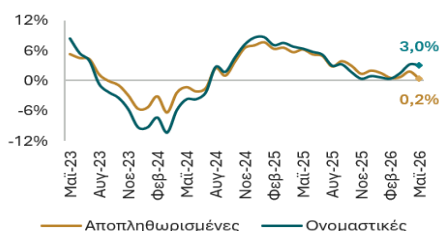

Ευρώπη και τρόφιμα κρατούν τις ελληνικές εξαγωγές σε θετική τροχιά

Πίσω από τις ισχυρές γεωπολιτικές και δασμολογικές πιέσεις, που συγκρατούν τη συνολική δυναμική των ελληνικών εξαγωγών, διαμορφώνεται μια πιο σύνθετη και αισιόδοξη εικόνα, καθώς η Ελλάδα εξακολουθεί να κερδίζει έδαφος έναντι των Ευρωπαίων ανταγωνιστών της. Σε ένα τόσο ρευστό και ευμετάβλητο περιβάλλον, η δυνατότητα να διακρίνουμε τι βρίσκεται πίσω από τη συνολική επίδοση γίνεται κρίσιμη. Το νέο τεύχος «Τάσεις του Επιχειρείν» της [Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας](#), αξιοποιώντας μια νέα bottom-up ανάλυση εκατοντάδων εκατομμυρίων εξαγωγικών ροών, εντοπίζει τι πραγματικά κινεί ή περιορίζει την ανάπτυξη. Οι διαφορετικές διαδρομές των τριών βασικών κινητήρων ανόδου των εξαγωγών τροφίμων (του γιαουρτιού, του ακτινιδίου και της φράουλας) δείχνουν στην πράξη ότι η ενίσχυση της εξωστρέφειας δεν περνά από μία ενιαία συνταγή, αλλά από στοχευμένες στρατηγικές που μετατρέπουν τα κέρδη όγκων και μεριδίων σε διατηρήσιμη εμπορική αξία.

Ελληνικές εξαγωγές αγαθών

ετήσιος ρυθμός μεταβολής σε αποπληθωρισμένους όρους
(κινητός μέσος όρος 6 μηνών)

Πηγές: Eurostat, Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

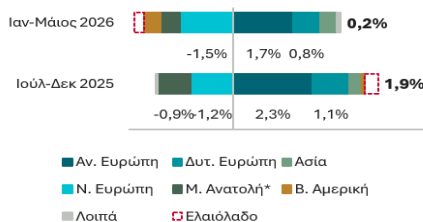
Ο ρυθμός ανάπτυξης των ελληνικών εξαγωγών κατά το 1^ο πεντάμηνο του 2026 περιορίστηκε στο 0,2% σε αποπληθωρισμένους όρους – περίπου στο 1/10 της μέσης ετήσιας επίδοσης της προηγούμενης τριετίας – ενώ η θετική μεταβολή στηρίχθηκε σε λιγότερους κλάδους και αγορές. Δύο ήταν οι πυλώνες που λειτούργησαν ως σταθεροποιητές:

- Η Ευρώπη προσέφερε την κύρια ώθηση σε επίπεδο αγορών (+0,9 π.μ.), με τη συνεχιζόμενη διείσδυση στη Δυτική και την Ανατολική Ευρώπη να αντισταθμίζει τις πιέσεις από τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αμερική.
- Παράλληλα, τα τρόφιμα ξεχώρισαν σε επίπεδο κλάδων (+1,8 π.μ.), αντισταθμίζοντας την αρνητική επίδοση κυρίως των ορυκτών, των

υφασμάτων και του ελαιόλαδου.

Συνεισφορά αγορών στη μεταβολή των εξαγωγών

ετήσιος ρυθμός μεταβολής σε αποπληθωρισμένους όρους

* Συμπεριλαμβανομένης της Βόρειας Αφρικής

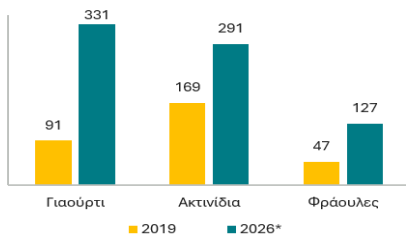
Πηγές: Eurostat, Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

της τρέχουσας ανάπτυξης είναι στενή, αλλά η σχετική υπεραπόδοση της Ελλάδας είναι ευρεία.

Η ωρίμανση της ελληνικής εξωστρέφειας αποτυπώνεται χαρακτηριστικά στους τρεις βασικούς κινητήρες ανάπτυξης των τροφίμων – το γιαούρτι, τα ακτινίδια και τις φράουλες – οι οποίοι συνεισέφεραν τα ¾ της ανόδου των εξαγωγών του κλάδου και τα ⅔ της αύξησης του μεριδίου του στην Ευρώπη. Κοινό αποτέλεσμα είναι τα ισχυρά κέρδη όγκων και μεριδίων· ο μηχανισμός, όμως, διαφέρει ουσιαστικά ανά προϊόν:

- Το γιαούρτι ακολουθεί στρατηγική εμβάθυνσης: Εδραιώνεται σε λίγες ώριμες αγορές της Δυτικής και της Νότιας Ευρώπης, αυξάνοντας θεαματικά όγκους και μερίδια, χωρίς να χάνει τη διαφοροποιημένη

Ελληνικές εξαγωγές σε χιλιάδες τόνους

Πηγές: Eurostat, Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

τοποθέτησή του. Παρά τον υπερτριπλασιασμό του όγκου εξαγωγών την τελευταία δετία και την αύξηση του μεριδίου του στις ευρωπαϊκές εξαγωγές από 7% σε 20%, διατηρεί σημαντικό πλεονέκτημα τιμής, της τάξης του 30%, έναντι των Ευρωπαϊκών ανταγωνιστών. Αποδεικνύει έτσι ότι η αύξηση κλίμακας μπορεί να συνδυαστεί με υψηλή εμπορική αξία.

- Το ακτινίδιο ακολουθεί την αντίθετη διαδρομή: διευρύνει δυναμικά τη γεωγραφική του παρουσία, περιορίζει την εξάρτηση από την Ιταλία (η οποία φαίνεται ότι λειτουργούσε ως ενδιάμεσος εμπορικός κόμβος), και αποκτά πιο άμεση πρόσβαση σε νέες αγορές. Η στρατηγική αυτή αποδίδει σε όγκους και μερίδια, με το ελληνικό μερίδιο στις ευρωπαϊκές εξαγωγές

να αυξάνεται σε 30%, από 24% το 2019, αλλά εξακολουθεί να στηρίζεται σε χαμηλή σχετική τιμή. Το επόμενο βήμα είναι η μετατροπή της διεθνούς διείσδυσης σε υψηλότερη εμπορική αξία.

- Η φράουλα συνδυάζει τα δύο πρότυπα: αυξάνει τα μερίδιά της τόσο στην Ανατολική όσο και στη Δυτική Ευρώπη (από 30% σε 60% και από 2% σε 10%, αντίστοιχα), ενώ παράλληλα περιορίζει σταδιακά την απόσταση τιμής από τους Ευρωπαίους ανταγωνιστές. Η επόμενη φάση απαιτεί την περαιτέρω τιμολογιακή αναβάθμιση στην Ανατολική Ευρώπη και την αναπαραγωγή της επιτυχίας της ελληνικής φράουλας στη Γερμανία (όπου έχει κατακτήσει μερίδιο 21% έναντι των Ευρωπαίων ανταγωνιστών) σε νέες δυτικοευρωπαϊκές αγορές.

Το ευρύτερο συμπέρασμα είναι ότι δεν χρειάζονται όλοι οι εξαγωγείς περισσότερες αγορές ή μεγαλύτερους όγκους, χρειάζονται να λύσουν τον περιορισμό που τους κρατά από το επόμενο στάδιο ανάπτυξης. Για άλλους ο δεσμευτικός περιορισμός είναι η πρόσβαση, για άλλους η κλίμακα και για άλλους η αξία που καρπώνονται από την παρουσία τους στις διεθνείς αγορές. Ακριβώς αυτή τη διάγνωση επιτρέπει η νέα μεθοδολογία. Μέσω

Εκτίμηση βάθους νέας μεθοδολογίας # μηνιαίων παρατηρήσεων

	Ελλάδα	Λοιπές χώρες ΕΕ
Κλάδοι	11	11 x 26
Κλάδοι x Περιοχές	99	99 x 26
Περιοχές x Προϊόντα ^[1]	8.500	280.000
Προϊόντα ^[1] x Χώρες	26.000	1.400.000

Επί 12 μήνες ανά έτος (89 στο δείγμα) & επί 2 μεταβλητές (αξίες και όγκοι) = 250 εκ. παρατηρήσεις στο τρέχον δείγμα

[1] Αξιοποιούνται δυνητικά 3.200 5ψήφιοι κωδικοί από την ταξινόμηση SITC της Eurostat, με μέσο αριθμό 1000 ενεργών ανά χώρα.

Πηγές: Eurostat, Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

επεξεργασίας περισσότερων από 3 εκατ. παρατηρήσεων ανά μήνα για Ελλάδα και Ευρώπη (πάνω από 250 εκατ. παρατηρήσεις στο τρέχον δείγμα 2019-2026, δηλαδή δυνητικούς συνδυασμούς προϊόντων και χωρών για αξία και όγκο) διακρίνει την ανάπτυξη μέσω premium από τη διείσδυση μέσω χαμηλής τιμής, την εδραίωση από τις συγκυριακές ροές και τη γεωγραφική διαφοροποίηση από την εξάρτηση. Αποκτώντας τη δυνατότητα να δούμε πίσω από το «πέπλο» της συνολικής επίδοσης, μετατρέπουμε τη μέτρηση των εξαγωγών από άσκηση καταγραφής σε εργαλείο πληροφόρησης για την επιλογή επιχειρηματικών στρατηγικών και στοχευμένων παρεμβάσεων της Πολιτείας. Η δυνατότητα αυτή είναι ιδιαίτερα κρίσιμη για την Ελλάδα, καθώς η ακόμη σχετικά ρηχή εξαγωγική της βάση εμφανίζει έντονη κινητικότητα και σταδιακή ωρίμανση,

διεισδύοντας σε νέες αγορές και εδραιώνοντας τη θέση της στις υφιστάμενες μέσω αυξανόμενων μεριδίων.

Η μελέτη μπορεί να ανευρεθεί στην ιστοσελίδα του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας, στην ενότητα Οικονομικές Μελέτες και Αναλύσεις (Κατηγορία Ελληνική Επιχειρηματικότητα):

<https://www.nbg.gr/el/omilos/meletes-oikonomikes-analuseis/elliniki-epixeirimatikotita/taseis-tou-epixeirein>

Αθήνα, 4 Αυγούστου 2026